

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Universitetslektor Sverker Jönsson

YTTRANDE

2017-11-30

Dnr STYR 2017/1567

1

Justitiedepartementet

Remiss: Livstidsstraff för mord (Ds 2017:38)

Ju2017/06954/L5

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av universitetslektor Sverker Jönsson.

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet avstyrker förslaget att ändra mordbestämmelsen för att åstadkomma ett skärpt straff för brottet genom en ökad användning av livstidsstraffet.

Fakultetsstyrelsens grunder till att inte understödja förslaget är oförändrade i förhållande till det yttrande styrelsen avgav i det ursprungliga lagstiftningsärendet (Yttrande 2013-11-29 Dnr LUR2013/94).

En första och viktig grund är att straffen för mord redan har skärpts betydligt under de senaste åren, särskilt efter det att straffskalan för fängelse på viss tid höjdes till högst 18 år. En ytterligare skärpning kan inte motiveras med hänvisning till rättsläget i andra nordiska länder och inte heller med hänvisning till en förväntad preventiv effekt. I de andra nordiska länderna är normalfallet för uppsåtligt dödande rubricerat som dråp och benämningen mord har bara förbehållits de mest kvalificerade fallen av dödande. Fängelse på livstid är t.ex. i Danmark en undantagsföreteelse. Detta framgår i sig själv redan av Departementspromemorian.

Det finns inte heller några belägg i kriminologisk forskning för att det allmänna rättsmedvetandet inte skulle acceptera en tillämpning av straffskalan för mord motsvarande den som slagits fast av Högsta domstolen (NJA 2007 s. 194; NJA 2013 s. 376; NJA 2016 s. 3).

Fakultetsstyrelsen avvisar också den lagtekniska lösning som valts där fängelse på livstid nämns före fängelse på viss tid. Detta strider mot den etablerade systematiken i Brottsbalken och i andra straffbestämmelser, där de lindrigare straffalternativen alltid nämns först.

Fakultetsstyrelsen konstaterar avslutningsvis, inte utan viss förvåning, att det lagförslag som presenteras i Departementspromemorian uttryckligen lämnas i fullt medvetande om att rationella grunder för den åsyftade straffskärpningen saknas;

det vill säga att inga positiva effekter (minskning) på det dödliga våldet eller annars på brottsligheten kan förväntas. Förslaget avstyrkes därför i sin helhet.

Enligt delegation

Sverker Jönsson